

Kognitivní psychologie

Emoce

Motivace

„Kognitivní“

Lat. cognoscere – vědět, znát

Kognitivní psychologie – historické zdroje:

„Asocianizmus“

- „atomistický“ výklad vnímání, myšlení – řetězení **asociací** na základě **stýčnosti** (v prostoru, v čase), **podobnosti**, **příčiny-následku** (např. David Hume)

Kognitivní psychologie – historické zdroje:

Evropa – gestalt psychologie (W. Köhler, K. Koffka, M. Wertheimer)
„tvarová psychologie“ – „celostní“ výklad vnímání a myšlení;

USA – neobehaviorismus (E. Tolman)

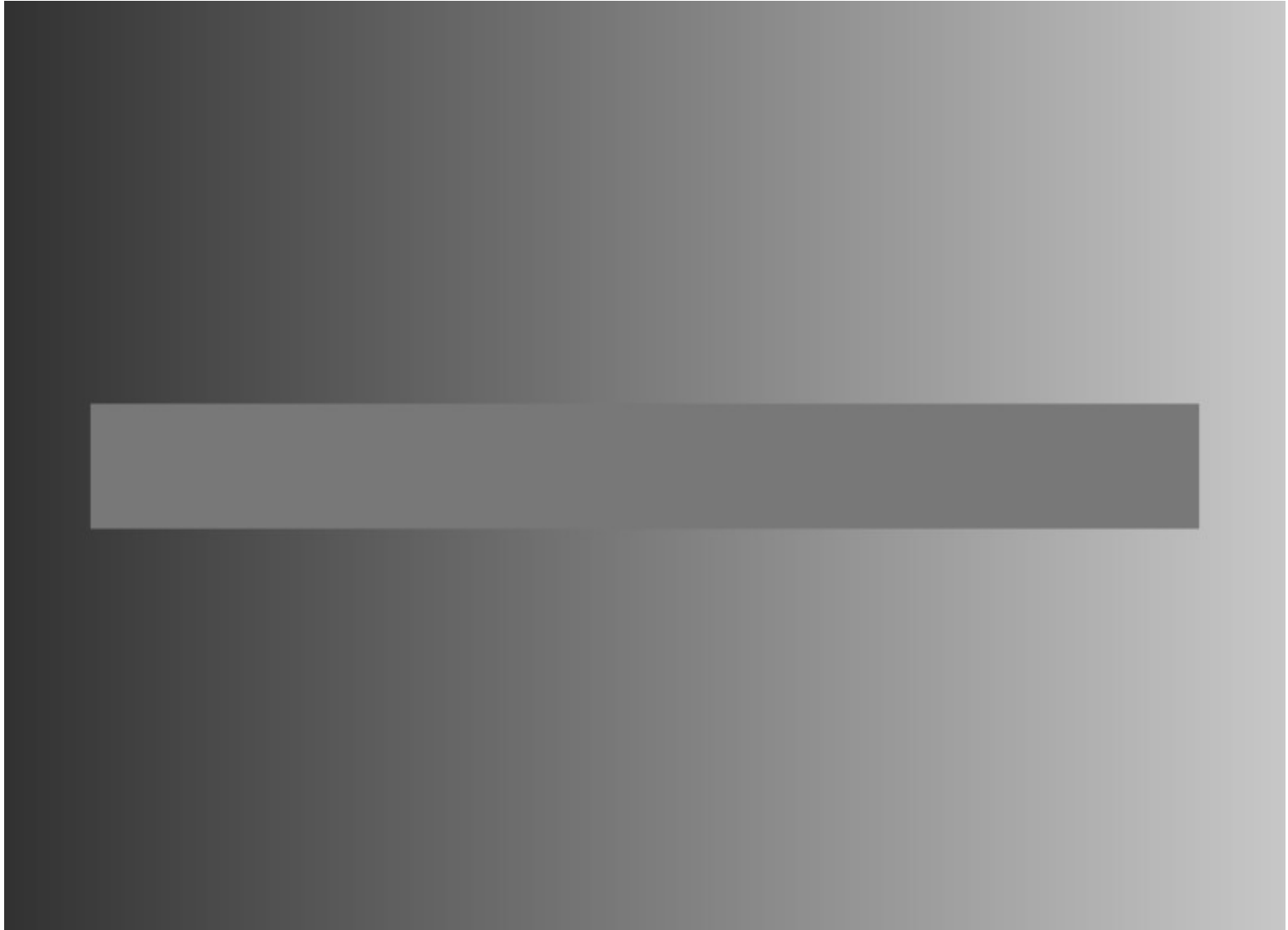
Asocianizmus – „atomistický“ výklad vnímání, myšlení – řetězení **asociací** na základě **styčnosti** (v prostoru, v čase), **podobnosti** a **kontrastu**

Gestaltizmus (tvarová psychologie) – „celostní“ výklad vnímání a myšlení; základní vztah **figura-pozadí**; zákon **dobrého tvaru** (pregnantnosti) na principu **blízkosti**, **podobnosti**, **uzavření ...**

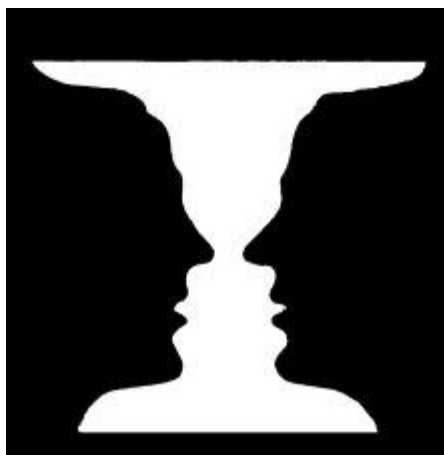

Příklad celostnosti zrakového vnímání: figura - pozadí

Příklad celostnosti zrakového vnímání: figura - pozadí

Historická odbočka

Behaviorismus (S-R; J.B. Watson)

E.C. Tolman (neobehaviorismus: S-O-R, kognitivní mapy)

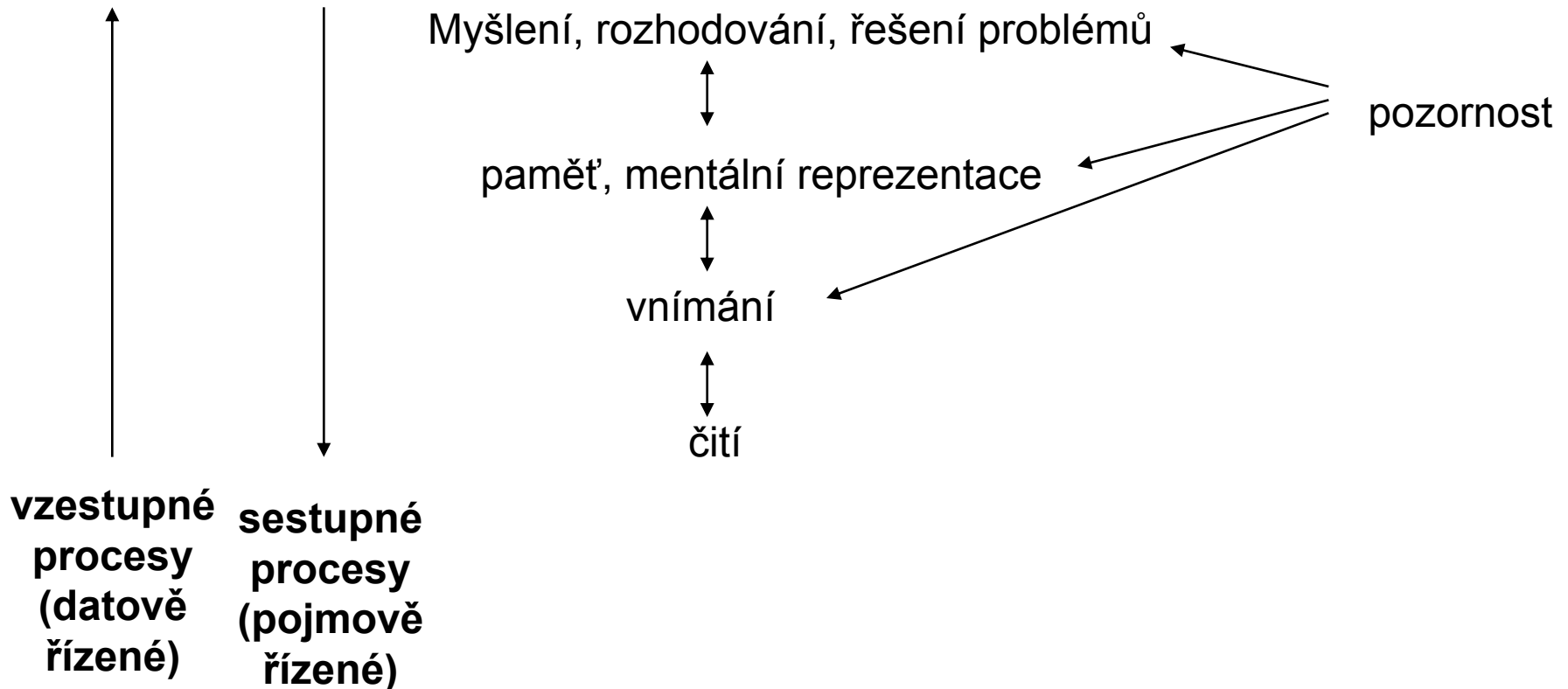

Od 50. let – „kognitivní obrat“ – zaměření na střední článek „O“
- inspirace informatikou, kybernetikou, umělou inteligencí, lingvistikou, ...

Témata kognitivní psychologie

základní myšlenka: lidské poznávání je zpracování informací – **informační paradigma**,
lidský poznávací aparát jako počítačový procesor – **počítačová metafora**

ARCHITEKTURA POZNÁVACÍHO APARÁTU

Mezi základní asociační zákony patří:

- a) Zákon figury a pozadí
- b) Zákon prostorového uspořádání
- c) Zákon budoucího a minulého
- d) Zákon styčnosti v prostoru nebo čase